

Jaký byl rok 2005 v naší obci.

Na začátku roku bylo snahou obce opravit co možná nejvíce na bytovém fondu a tak vyčerpat možnosti přiděleného úvěru od Státního fondu rozvoje bydlení. Začalo se s opravou tří bytů v obecním domě čp. 59. Dokončila se výměna všech oken a vstupních dveří jak do domu, tak k jednotlivým bytům i na balkony. Velkou položkou oprav v domě byla výměna dešťových svodů, střešní krytiny včetně oplechování a instalace nových hromosvodů. Dokončena byla i oprava podezdívky oplocení s novým plotem včetně nové plakátovací plochy.

Ke změnám došlo také v budově školy. Při hygienických kontrolách nám bylo stále vytýkano, že nejsou doposud instalovány na chlapeckých WC pisoáry s automatickým splachováním. Aby se tato závada odstranila, musely se celé záchody rekonstruovat. Dále bylo provedeno podle požadavku školy přepažení chodby v prvním nadzemním podlaží. Ke zlepšení přístupu ke škole byla opravena cesta z Náměstí. Při opravě se zlepšilo její osvětlení a odvodnění.

Z cest se částečně opravila ta od Trávníčkových směrem ke Smrčíně, která se již delší dobu nenechala používat a jezdilo se po okolních soukromých pozemcích. Došlo také k zaasfaltování míst po opravách či nových napojeních vody.

V jarních měsících se nechala pokácet jedna lípa u kostela a jedna u vjezdu do Náměstí. Obě tyto lípy vykazovaly špatný zdravotní stav a pokáceny byly čistě z bezpečnostních důvodů. Lípa u kostela měla velkou vnitřní dutinu až do větví a zbytková stěna v jednom metru nad zemí byla pouhých 12 cm. Druhá byla přesně podle rozvětvení na tři korunové vrcholy takto puklá až do pařezu a před rozlomením byla zabezpečena svázáním, jehož záruční doba již skončila. Zdravotně nejlepší lípa před domem Sychrovských byla prořezem ošetřena, aby se ulevilo stromu od mohutné koruny.

Obec se v loňském roce zaměřila také na získání pozemků pro budoucí bytovou výstavbu. Podařilo se koupit pozemek o rozloze 4993 m², který je již územním plánem určen k výstavbě a počítá se s ním na okamžité uspokojení zájemců o výstavbu. Další pozemky obec kupuje a některé změnou územního plánu získá od Pozemkového fondu. Jedná se o pozemek, který by měl uspokojit více než dvacet zájemců.

V podzimních měsících byla provedena oprava hřbitovní zdi - IV. etapa - nákladem 100000,-Kč. Skutečně bylo opraveno dalších 26 m zdi. Na tuto opravu se podařilo sehnat 50% nákladů z Programu obnovy venkova a druhou část zaplatila obec společně s obcí Sněžné, která náš hřbitov také využívá. Jejich příspěvek činil 15 000,-Kč a je třeba obci Sněžné poděkovat.

Dále je třeba poděkovat všem nejmenovaným spoluobčanům, kteří se starají jak o vzhled hřbitova, tak o všechny plochy zeleně, záhony podél cest nebo před svými domky. Za pěkný a uklizený Nový Hrádek ještě jednou upřímný dík.

Vladimír Říha, starosta

Krátce...

- 3. prosince 2005 místní hasiči uspořádali v sokolovně **Mikulášskou zábavu**. Hrála hudba Hektor.
- 11. prosince se konala v kině **Vánoční besídka mateřské školy**. „Milé vystoupení nejmenších dětí“ s **oživlým betlémem** bylo pro všechny přítomné pěkným vánočním blahopřáním.

1 / 2006 BŘEZEN 5,- Kč

www.novy-hradek.cz

www.freewap.cz/wap/novy-hradek.cz

- 15. prosince pozvali žáci základní školy veřejnost na **Vánoční výstavu** s krátkou besídkou a jarmarkem. Nezapomněli ani na malé vánoční pohoštění návštěvníků.
- V prosinci došlo ke **změně zimní údržby okresní silnice**, vozovka se **začala solit**. Sjízdnost se značně zlepšila ke spokojenosti všech řidičů.
- Závěr roku byl poznamenán **častými výpadky elektrického proudu**. Výjimkou nebyl ani Štědrý den. Poruchy byly způsobeny velkými mrazy a přemírou sněhu.
- 26. prosince uspořádala TJ Sokol **Vánoční zábavu**. Navštívilo ji opět rekordních 350 tanečníků.
- 31. prosince došlo k historicky nejtragičtější nehodě ve slovenských **Roháčích**. Pod lavinou tam z osmičlenné skupiny **zahynulo 7 českých horolezců**.
- 7. ledna 2006 proběhla v obci **Tříkrálová sbírka 2006**. Několik skupin koledníků bylo úspěšnějších než v předchozím roce.
- 7. ledna uspořádala TJ Sokol **Sokolský bál** s hudbou MAXI BEND. Mladí hudebníci pěkně hráli a zábavu si v příjemném prostředí hezky užilo asi 130 návštěvníků.
- 19. ledna došlo nad Maďarskem k nešťastné **havárii slovenského letadla**, které se vracelo z vojenské mise KFOR z Kosova. Zahynulo 42 osob, 1 voják se jako zázrakem zachránil. 26. ledna se konalo v Prešově státní rozloučení s oběťmi havárie.
- 21. ledna se uskutečnil **Myslivecký ples**. Hudba ELASTIC a myslivecká kuchyně přilákaly hodně návštěvníků.
- 26. ledna před ministerstvem zdravotnictví **stávkovalo asi 1000 lékárníků** na protest proti postupu ministra Davida Ratha vůči jejich resortu.

Karneval na lyžích

- 27. ledna **zemřel** ve věku 75 let filmový a televizní **režisér Antonín Moskalyk**. Režiroval např. Četnické humoresky.
- 28. ledna došlo v polských **Katowicích ke zřícení střechy výstavní haly** v důsledku přetížení neodklizeným sněhem. V hale se konala výstava poštovních holubů a nacházelo se v ní v kritické chvíli asi 1000 návštěvníků. Zahynulo 66 lidí, také 3 Češi.
- 3. února **P. Jaroslav Linhart** přednesl v místním kině zajímavou **přednášku** s promítáním diapositivů nazvanou **Z Nazareta do Betléma**. 8 poutníků obešlo za 3 týdny řadu známých míst ve Svaté zemi a ve velkém horku ušlo 200 km.
- 3. února se v Rudém moři **potopila egyptská loď** se 1 400 lidmi na palubě. Loď byla přetížená a ze Saudské Arábie vyplouvala za velmi špatného počasí. Zachránilo se pouze asi 400 pasažérů.
- 4. února uspořádali místní hasiči **Hasičský bál**. Při hudbě HEKTOR, s tradiční kuchyní a tombolou se dobře pobavilo asi 180 účastníků.
- 8. února oznámili vědci, že v **Papui – Nové Guiney** našli „ztracený svět“. V místech, kam lidská noha dosud nevkrčila, našli desítky nových zvířat, ptáků, motýlů a žab, doslova nedotčený ráj. Zvířata se lidí vůbec nebála.

- **Sněhové spousty** dosáhly v letošní zimě neobvyklého objemu. Sníh poprvé napadl v listopadu a stále ho přibývalo celý leden, únor i začátkem března. Sněhové hromady dosahovaly výšky 3 až 4 m.
- 10. února byly v italském **Turině** slavnostně zahájeny **XX. zimní olympijské hry**. Účastnilo se jich 83 českých sportovců. Nejúspěšnější byla lyžařka **Kateřina Neumannová**, která získala v běhu na 30km volnou technikou **zlatou medaili** a v běhu na kratší trať **stříbrnou medaili**.
- 11. února se konal **6. reprezentační ples** pořádaný rodičovským sdružením základní a mateřské školy. Na zdařilém plese s dobrou společenskou úrovní hrála hudba GRUNDIG. Návštěva byla velká a tímto plesem byla zakončena plesová sezóna.
- 12. února uspořádala TJ Sokol **Karneval pro děti**. Při reprodukované hudbě HlaBo se děti do sytosti vytancovaly.
- 12. února se na Panské stráni sešlo k lyžařským sjezdovým závodům **O cenu Frymburka** 106 startujících a organizaci zajišťovalo 24 pořadatelů.
- 4. března se poprvé na místní sjezdovce konal **Karneval na lyžích**. Počasí přálo, masky mohly jezdit na vleku zdarma, dobré občerstvení, dobrá pohoda. Zdařilé akce se zúčastnilo asi 50 masek.
- 6. března se v sokolovně konala **Valná hromada** TJ Sokol. Členové výboru a vedoucí oddílů přednesli své zprávy hodnocení činnosti. Hodnotila se zejména dlouhá a úspěšná lyžařská sezóna, náčelnice přítomné seznámila s nácvikem na XIV. všesokolský slet. Trvalým problémem je péče o budovu sokolovny.

Karel Čapek: Nejkrásnější je dárek, z něhož je radost převyšující jeho cenu.

Anna Marková

Betlém mateřské školy v kostele

JARO

*Ze sněhuláků zbyly louže,
místo sněhu, bláto klouže,
roztály i rampouchy,
začaly kvést blatouchy.
Zajíc tetelí se blahem,
vzduch prosycen již je jarem,*

*stromy strojí se do listí,
budku svou si špaček čistí,
srnka pase se pod smrkem,
seno už jí lezlo krkem,
na skále se hřeje had,
sluníčko má každý rád,
v Olešence pstruh si skáče,
na půdu si dám přeskáče
a ze sklepa kolo tahám,
kruté zimě sbohem dávám.
Do Dolů teď na něm fičím
a radostně přitom křičím:
„Mámo, táto, brácho Járo,
na Nový Hrádek přišlo jaro!“*

Zdeněk Drašnar

Mateřská škola v kostele u betléma

PODĚKOVÁNÍ

Za výbor SRPDŠ (sdružení rodičů, přátel a dětí školy) bych ráda vám - rodičům poděkovala za pomoc nejen v podobě cen do překrásné a bohaté tomboly, ale i za samotnou účast na velmi krásném a vydařeném plese. Další poděkování patří celému učitelskému sboru v čele s panem ředitelem nejen za samotnou přípravu plesu, ale i za jeho zabezpečení v podobě perfektní obsluhy. V neposlední řadě děkuji všem dětem za nádherné výrobky, výkresy a dekorace, které ten „Náš“ a zároveň i „Váš“ ples udělaly příjemným a útulným. Děkujeme místní organizaci SOKOLA za spolupráci, zejména pak Janu Raulovi za vstřícnost a pomoc při přípravách, p. Štěpánovi za ochotu a perfektní zabezpečení parkovacího místa v podobě odstranění sněhu a všem účinkujícím v předtančení za nádherná vystoupení. Poděkování patří i všem sponzorům, kteří se podíleli na krásné tombole. Doufám, že i ten příští ples bude neméně krásný a vydařený, jako ten letošní. Ještě jednou děkuje!!!

Za SRPDŠ předseda
Petra Příbylová

V Ý Z V A

pro zájemce o získání nízkouročeného úvěru poskytnutého obci Nový Hrádek Státním fondem rozvoje bydlení.

I.

Obsah výzvy

1. Vyhlašovatel: Obec Nový Hrádek
Náměstí 28
549 22 Nový Hrádek

2. Vymezení výzvy:

V souladu s Pravidly pro poskytování nízkouročených úvěrů vlastníkům bytového fondu v obci Nový Hrádek za účelem opravy a modernizace bytů a domů v jejich vlastnictví mohou zájemci o poskytnutí úvěru podat žádost o jeho přidělení. Formulář žádosti obdržíte na Obecním úřadu Nový Hrádek.

Obsah žádosti :

- jméno nebo název žadatele, popř. statutárního zájemce
- adresu bydliště nebo sídlo právnické osoby
- přesné označení budovy nebo bytu, které se opravy týkají
- předběžné náklady akce (odhad)
- přesný popis účelu na který bude úvěr poskytnut
- předpokládaná doba dokončení předmětné akce
- požadovaná částka úvěru (50% rozpočtu akce)

Úvěr se poskytuje na tyto účely:

- 01 Obnova, oprava střechy
- 02 Obnova fasády domu, zateplení, oplechování
- 03 Obnova (zřízení) topení
- 04 Oprava, výměna oken, dveří
- 05 Izolace proti zemní vlhkosti
- 06 Vnitřní opravy, modernizace bytu, rodinného domu

II.

Podmínky pro příjem žádostí

3. Žádosti budou přijímány na Obecním úřadu Nový Hrádek nejpozději do 28.4.2006.

Vladimír Říha
starosta

Zamyšlení před volbami

Celé generace pokrokového lidstva bojovaly za všeobecné hlasovací právo. Rozhodnout sami o sobě, vyjádřit svůj názor a vůli alespoň prostřednictvím námi zvoleného zástupce, který by mohl oboje tlumočit v zastupitelském sboru. To byl cíl, před kterým ustoupilo všechno ostatní; rodina, zaměstnání i zdraví. Dnes nás nikdo nenutí volit podle pana šéfa nebo jiné vysoce postavené osoby. Svobodně vybíráme naše zástupce z široké nabídky stran i osob. Většinou jsou to opravdu osobnosti vysokoškolsky vzdělané, které už v životě dokázaly, že něco umí. Takový lékař – ukažme mu nemocného člověka a on bude vědět, jak postupovat, aby jej uzdravil nebo mu alespoň ulevil, ale bude si vědět rady v té politické džungli, jak pomoci naší nemocné republice? Nebo doktor práv, ten už se v politice lépe orientuje vzhledem ke svým zkušenostem s kriminálními živly, ale bude moci odpovědně rozhodnout, má-li na našich tratích jezdit Pendolino, když je tak poruchové? Herec - na jevišti vám zahraje jakoukoli roli, ale parlament není jeviště a politikovi scénář nikdo nenapíše. Nejlépe z toho vycházejí ekonomové. Ti vědí od začátku, že všechno je to o penězích: máš – dáš, nemáš – nedáš. Vědí to, ale od dluhů nás neochrání, protože pořád se hraje ta stará hra: malá domů. Chybí nám obyčejné selské mozky, které by dokázaly každému říci: můžeme dát jen to, na co máme, budeme mít více, když se nebude krást a čachrovat jen pro sebe, na úkor všech. Tak vybírejte a vybírejte dobře, protože jak dnes vybereme, tak zítra budeme žít.

Jana Šotolová

CO MOŽNÁ JEŠTĚ NEVÍTE

**ČEZ chystá v Novém Hrádku u Náchoda novou větrnou elektrárnu
9. února 2006 12:20**

HRADEC KRÁLOVÉ (ČTK) - Energetická společnost ČEZ chystá v Novém Hrádku na Náchodsku výstavbu jedné větrné elektrárny, která by měla nahradit současnou zastaralou větrnou farmu o čtyřech větrnicích. Projekt v hodnotě kolem 30 milionů korun by se mohl uskutečnit v příštím roce. ČTK to dnes řekl generální ředitel hradecké firmy ČEZ Obnovitelné zdroje Josef Sedlák.

Nynější větrná farma vybavená zastaralou technologií z konce 80. let minulého století elektřinu vyrábí minimálně. "Pro vybudování větrného parku s více stožary podle moderních technologií však není v Novém Hrádku místo. Pokud všechny studie týkající se hluku a dopravy samotného zařízení dopadnou kladně, mohl by tam stát jeden větrník o výkonu do jednoho megawattu," řekl Sedlák.

Historie nynější farmy sahá do počátku 90. let, kdy s jejím budováním začal podnikatel

Stanislav Tošovský. Později projekt, jenž byl jedním z prvních v zemi, převzala Východočeská energetika, která vše dotáhla do konce a zařízení o výkonu 1,6 megawattu nechala před čtyřmi lety zkolaudovat.

Východočeská energetika, která je nyní součástí ČEZ, se ale od začátku potýkala s problémy zastaralého zařízení. Například normu hluku větrníky plní jen ve dne. "Vždy, když šel list (větrníku) kolem sloupu, ozvalo se charakteristické mlasknutí," řekl dříve ČTK hradecký starosta Vladimír Říha.

Společnost ČEZ Obnovitelné zdroje vznikla ze společnosti VČE - elektrárny. V současné době jí patří 13 malých vodních elektráren, od poloviny letošního roku se její součástí stane dalších osm malých vodních elektráren v západních a severních Čechách a hradecká farma.

Větrníky v Novém Hrádku jsou jediným větším zařízením svého druhu v Královéhradeckém kraji. Menší větrná elektrárna o jednom 15 metrů vysokém sloupu stojí u Stárkova na Broumovsku. Záměrci o výstavbu větrných elektráren se do Královéhradeckého kraje podle zjištění ČTK příliš nehrnou. Míst, kde trvale fouká vítr a větrnou elektrárnu by se tam vyplatilo postavit, je totiž málo.

Internetové tipy: www.vetrnyserver.cz, www.alternativni-zdroje.cz

Připravil: Zdeněk Drašnar

Množství vyříděných odpadů za rok 2005

Komodita	I.Q	II.Q	III.Q	IV.Q	celkem
papír	2 680	4 370	1 550	4 221	12 821 kg
sklo	1 800	2 200	3 500	500	8 000 kg
plast	727	860	1 040	657	3 284 kg
PET lahve	420	520	710	440	2 090 kg
Kov	1 720	15 540	4 500	2 030	23 790 kg
Nápojový karton	xx	xx	90	160	250 kg

Odměny společnosti EKO-KOM a.s. za třídění odpadů za rok 2005

Komodita	I.Q	II.Q	III.Q	IV.Q	celkem Kč
	Kč	Kč	Kč	Kč	za komoditu
papír	1 744,70	2 844,90	1 009,10	2 747,90	8 346,60
sklo	1 247,40	1 524,60	2 425,50	346,50	5 544,00
plast	5 339,30	6 423,90	4 841,20	5 106,50	21 710,90
PET lahve	2 058,00	2 548,00	3 479,00	Spol. s plastem	8 085,00
kov	144,50	1 305,40	378,00	170,50	1 998,40
nápoj. karton	xxx	xxx	288,00	512,00	800,00
odměna třídění	174,25	174,25	174,25	276,41	799,16
odm.za nádoby		2 782,88	2 359,94	1 599,02	6 741,84
odm. za 3 komodity	632,03	878,80	745,25	444,17	2 700,25

Za celý rok 2005 činila odměna od společnosti EKO-KOM,a.s. celkem **56 726,- Kč**.
Děkujeme všem občanům za vzorné třídění odpadů.

Vím, že se stále opakuji, ale odměna za vyříděné odpady je přímo závislá na ochotě a uvědomění všech občanů. Za odložení vyříděných složek z komunálního odpadu proto občané nic neplatí, neboť tyto náklady jsou hrazeny z odměn od firmy EKO-KOM,a.s.

Na konci roku 2005 byly zakoupeny plastové odpadkové koše na tříděný odpad do základní školy, neboť od listopadu zde byla vyhlášena soutěž ve sběru tříděného odpadu. Soutěží mezi sebou kolektivy jednotlivých tříd. Ve čtvrtém čtvrtletí byla soutěž v začátku, proto byl pouze mírný nárůst množství vyříděného odpadu. V současnosti se situace jeví velice příznivě. Děti se snaží, aby vyhrála právě jejich třída a získaná odměna byla co nejvyšší. Soutěž probíhá ve spolupráci s obcí. Proto lze vyříděný odpad přivést přímo na obec, kde o odevzdaném množství bude vystaveno potvrzení, které si děti předloží ve své třídě. Sbírají PET lahve, nápojové kartony a papír. Pokud odevzdáte do sběrných surovin železo nebo i papír, mohou děti předložit potvrzení sběrný o odevzdaném množství surovin. Všechny vyříděný odpad bude vykázán do výkazu pro společnost EKO-KOM,a.s. a z finančních prostředků za třídění budou financovány nejen odměny pro kolektivy dětí, ale i zakoupeny např. nějaké pomůcky pro školu. Čím víc se budou děti snažit, tím vyšší bude odměna. Dle dostupných informací provádějí děti osvětu nejen doma, ale i u babiček, tetiček a jiných příbuzných. Poučí je o správném třídění, sešlápnutí PET lahví, vymytí a sešlápnutí kartonů. Pokud si alespoň část těchto návyků ponесou s sebou do dalšího života, bude naděje, že nevhledných skládek odpadů bude ubývat.

Zpracovala: Špreňarová

Nezaměstnanost v Novém Hrádku

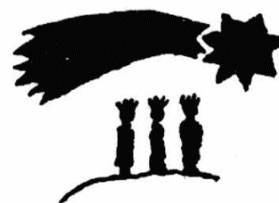
	k 1.3.2005	k 30.6.2005	k 30.9.2005	k 31.12.2005
Počet osob v evidenci úřadu práce	16	11	14	16
Míra nezaměstnanosti v Novém Hrádku v %	4,66	3,21	4,08	4,66
Počet míst na veřejně prospěšné práce	3	3	3	3
Průměrná míra nezaměstnanosti v okrese Náchod v %	7,6	6,6	7,3	7,7

Z 25 sledovaných obcí v okrese Náchod byla míra nezaměstnanosti ke konci roku 2005 v Novém Hrádku druhá nejnižší (po Stárkovu).

Připravil Ing. Pavel Sobotka

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2006

PODĚKOVÁNÍ

Při letošní Tříkrálové sbírce v oblasti, jenž v rámci sbírky spadá pod Farní charitu Náchod **Bezděkov, Broumov, Česká Čermná, Česká Skalice, Hoříčky, Hronov, Machov, Meziměstí, Náchod, Nový Hrádek, Police nad Metují, Suchý Důl, Teplice nad Metují, Velké**

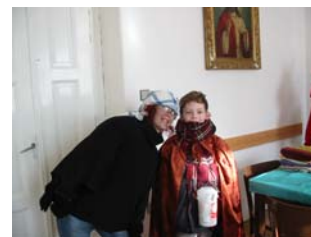
Poříčí a v blízkém okolí těchto měst a obcí

se díky ochotným dobrovolníkům, kteří vyšli jako tři králové s koledou do ulic a díky štědrým dárcům podařilo vybrat celkovou částku: **545 924,50 Kč**.

Ve zmíněných oblastech bylo utvořeno 127 tříkrálových skupinek a dobrovolníků, podílejících se na přípravě a realizaci sbírky. Celkem se na Tříkrálové sbírce podílelo asi 650 osob.

FARNÍ CHARITA NÁCHOD DĚKUJE VŠEM, KDO SE NA REALIZACI SBÍRKY PODÍLELI!

V Novém Hrádku a okolí vykoledovalo 7 skupinek celkem **30 117,50 Kč**.

Co nemáš rád, nečiň druhému!

**Pravil kantor žáku kdesi,
třepaje ho za pačesy.**

Na tento epigram Karla Havlíčka Borovského (od jehož smrti v tomto roce uplyne 150 let) jsem si vzpomněl, když trochu slezla letošní bohatá sněhová nadílka. Pod sněhem se totiž objevila další nadílka, podstatně méně poetická, a sice nadílka psích hovínek. Neznám nikoho, komu by se to líbilo a to dokonce ani z řad pejskařů. A přesto se to každoročně opakuje. Letos, snad kvůli tomu, že zima byla tak dlouhá, mi to připadá, že nadílka exkrementů je ještě mnohem „bohatší“, než v předchozích letech. A přitom by stačilo tak málo – vzpomenout si na citovaný Havlíčkův epigram a po svých pejscích, pokud svou potřebu konají přímo na cestě nebo ve sněhu u cesty, pravidelně uklízet.

Jak by bylo u nás na Hrádku krásně, kdybychom si vždycky, než začneme něco dělat, řekli: „Kdybych byl na místě souseda, líbilo by se mi to?“ Třeba když pálíme mokré

listí či větve a kouř se žene přímo sousedovi do oken (o právě pověšeném prádle nemluvě). Nebo když v neděli odpoledne nastartujeme travní sekačky a pustíme se do zvelebování okolí našich domů a přitom přímo za plotem má zrovna souseď odpolední siestu. Anebo když se chystáme přiložit do kotle plast, gumu či jiné neřádstvo, které otravuje vzduch v okolí široko daleko.

Vím, že vždycky to nejde. Jestliže čtrnáct dnů prší a neděle je prvním dnem, kdy je možné přerostlou trávu posekat, musí se to udělat. A větví nebo listí se taky musíme nějak zbavit a ne každý je může kompostovat. Ale aspoň někdy si vzpomenout na slova Karla Havlíčka – co nemá rád, nečiň druhému - bychom zkusit mohli. Třeba by se nám potom v našem krásném Novém Hrádku zase žilo o trošku lépe. Co říkáte, souseďe pejskaři?

Ing. Pavel Sobotka

Jak školní družina vyráběla betlém do kostela

Betlém školní družiny

Jednou ve středu si pan farář přišel jako obvykle pro děti, které chodí na náboženství. Tentokrát mi nabídl, jestli bych chtěla s dětmi vyrobit betlém jako výzdobu kostela o vánočních svátcích. „Zúčastní se i školka“, dodal.

Nabídka mě lákala, ale zároveň jsem měla trochu obavy, protože nás ve škole čekala vánoční výstava spojená s vystoupením pro rodiče - a to byla spousta práce. Nevěděla jsem, zda bych všechno stihla. Zároveň se mi ale hlavou honilo, jak by mohl betlém vypadat. Z moduritu? Z papíru? Látkový? Nakonec jsem si řekla, že klasika je klasika a rozhodla jsem se pro vizovické těsto. A už v duchu jsem betlém viděla před sebou: postavičky z těsta na podkladě z modrotisku...

Výrobu jsem si naplánovala na středu, kdy ke mně do školní družiny chodí šikovná děvčata na kroužek tanců a ručních prací. Večer před tím jsem doma vyrobila těsto.

Příprava se nesmí podcenit! Nastavila jsem si budík, aby zvonil za hodinu a hnětla jsem a hnětla. Ruce jsem už necítila, ale pro budoucí zdar díla jsem to vydržela. Těsto jsem uložila v sáčku do lednice, aby bylo zítra krásně vláčné.

Druhý den děvčata nastoupila do kuchyňky a s nimi i jeden statečný kluk – Filip Hlaváček, který se přidal se slovy: „Můžu taky? Mě to baví.“ Tak jsem si ho ráda vzala. Měla jsem připravené těsto, nože, nůžky, koření na ozdobu, vejce na potření a jeden časopis s postavičkami pro inspiraci.

Děti se s nadšením pustily do výroby. Holčičky z 1. třídy vyráběly hlavně ovečky, ale i postavičky se jim vedly, hlavně Sáře Machové. Větší děvčata zvládla i krále, Pannu Marii, Ježíška a další figurky, Filip skvěle zvládl sv. Josefa. Hezky jsme si při práci povídali o blížících se Vánocích, prostě vládla pohoda. Hotové postavičky jsme potřeli vejcem a 4 hodiny sušili v troubě.

Nakonec jsme betlém naaranžovali na modrotisk a donesli panu farářovi. Snad práce dětí z naší školy také přispěla k vánoční pohodě při bohoslužbách a pohladila po duši všechny návštěvníky kostela.

Hana Matějčková
vychovatelka

Procházka Novým Hrádkem

...Čtení na pokračování...

Turistika bývala nejrozšířenějším sportem. Hrádek míval o prázdninách mnoho pravidelných návštěvníků, kteří se vraceli každým rokem, aby obydleli málo využívané pokojíky u místních obyvatel a donesli trochu peněz rodinám, které na ně zbytek roku čekaly. Turistické trasy byly stále stejné, ale pořád lákaly přírodní krásou a architekturou, kterou nám zanechali naši předkové. Přes Dlouhé vedla poutní cesta do Wambeřic.

Šla po ní s babičkou i mladá Barunka Panklová z ratibořického údolí do Polska. Trvala poutníkům několik dnů tam a zase zpátky. Nelitovali, protože chůze byla jejich nejpřirozenějším pohybem. Netrpěli ani dnou, ani artrózou. Díky, že máme Hrádouskou vařečku, Borovskou padesátku a všelijaké ty „Šmajdy“. Dá to práci pořadatelům a jsou to stále ti samí, dělají moc záslužnou a prospěšnou práci.

Jana Šotolová

125 let od založení SDH na Novém Hrádku

Vše začalo 3. prosince roku 1880 po zdolání hrozivých požárů, jenž trvaly v letech 1843 - 1878 - 1880. Naši předci se pod tímto hrozivým nátlakem rozhodli založit v naší obci sbor dobrovolných hasičů.

Byla svolána valná hromada občanů, na které byl zvolen výbor v tomto složení:

- jako první velitel p. Klimeš Josef.....pekař,
- podvelitel p. Honěk Jan.....malíř,
- cvičitel p. Novotný Josef.....kupec,
- pokladník p. Příbyl Josef.....pekař,
- jednatel p. Ježek Josef.....řídící učitel.

Představenstvo zdejší občanské záložny dává do vínku nově vzniklému sboru 73 zlatých a 33 krejcarů. Sousedy pořádaná Cecilská vynesla 33 zlatých a 50 krejcarů. Tento výtěžek byl též předán sboru. Na vznik a vybavení našich hasičů přispívali i občané při sbírkách v obci a pozadu nezůstaly ani významné osoby jako kníže Colorado Mansfeld částkou 50 zlatých a císař pán 60ti zlatými. Na zakoupení vlastní stříkačky však sbor musel ještě nějakou dobu počkat. Po neúspěchu žádosti na obecním zastupitelstvu proběhla úspěšná koupě až 21. června roku 1883. Tehdy zástupce firmy Smékal, jenž byl přítomen na výborové schůzi, uzavřel koupi tohoto důležitého nástroje za 650 zlatých.

V roce 1906 byl na přání tehdejšího výboru hasičů ustanoven ženský odbor hasiček v počtu 14 žen. V letech 1914 - 1918, po uplynutí války, se schází veškeré členstvo a volí nové funkcionáře v čele s bratrem Ferdinandem Příbylem. Roku 1922 zakládá sbor svoji knihovnu a v 1923 odjíždí 24 členů z našeho spolku do Prahy na všeslovanský sjezd hasičstva. Na oslavu 50. let se uskutečnil župní sjezd a to 6. července 1930. Sjezdu se zúčastnilo 26 sborů - 361 členů.

Další významná událost se odehrála v roce 1933, kdy byl podán návrh na pořízení praporu. Jelikož byl všemi hlasy přijat, mohl být zrealizován, a to 22. července 1934. Až do podzimu 1938 šel život dál stejným tempem. Po všeobecné mobilizaci byla činnost sboru utlumena. Přes všechny nesnáze se však výbor rozhodl zakoupit novou motorovou stříkačku včetně 100 m hadic. Obec vyhověla žádosti a stala se ručitelem na výpůjčku 13 000 Kčs, ostatních 7 500 Kčs splatil sbor. Koupě se uskutečnila 22. listopadu 1939. Nová stříkačka si odbyla svůj první křest 19. ledna 1940, kdy v továrně u Suchánků vypukl požár. V této době byly pořízeny dva obleky, jenž odolávaly žáru.

Začátkem roku 1941 se rozpadá zdivo bývalé šatlavy - tehdejší zbrojnice. Obec byla sice požádána o výstavbu nové, bohužel však odmítá. V průběhu války dostávají hasiči nové úkoly. Zaujímají hlídky, kontrolují zatemnění oken a provádí pravidelné komínové prohlídky. Na příkaz byli nuceni sundat zvony z věže kostela, aby byly záhy přetaveny na zbraně a zachránily velkoněmec-kou říši.

Rok 1944 byl pro hasičstvo kritický, Němci bylo pozatýkáno mnoho členů. Zlom nastal 9. května 1945, přišlo osvobození sovětskou armádou. Válkou oslabený hasičský sbor se dává opět dohromady. V roce 1947 MNV kupuje restauraci V. Přibyla pro hasičské účely. Z fondu národní obnovy hasiči dostávají nákladní automobil značky Chevrolet. Pro velkou spotřebu a nedostatek náhradních dílů se však vyrazuje. V roce 1949 se od hoteliéra z Opočna kupuje TATRA 57b v ceně 95 000 Kčs, byla však snižena na 55 000 Kčs.

Ke zlomovým patří rok 1954, kdy dochází k reorganizaci hasičstva a je zřízen Československý svaz požární ochrany - zkratka ČSPO. Hasiči se tak stávají požárníky. Zavádějí se soutěže ve cvičení, tělesné a duševní zdatnosti a vyspělosti. Na výborové schůzi vzniká myšlenka nové požární zbrojnice, kde by byl MNV a byt pro velitele sboru. Stavba se počala realizovat v roce

1959 a dokončena byla o 7 let později. Jako domovník byl zvolen velitel sboru Sláva Bek. V tomto období končí svou funkci dlouholetý předseda Jarka Štěpař a končí také jeho kronika. Přichází období výstavby požární nádrže. Na této akci byly odpracovány stovky brigádnických hodin. Jako spádová obec zároveň dostáváme nejnovější stříkačku typ 12. Náš vozový park se během let měnil. Po tatře, které jsme se rádi zbavili, přivážíme vůz GMC americké armády, který jsme převzali z Kotexu Červený Kostelec. Potom přišla TATRA 805, která sloužila nejdéle. Následoval cisternový vůz, který byl přivezen z Prahy bez kabiny a musela proběhnout oprava. Nově opravená cisterna dostala první křest 27. května 1980 při hašení požáru rodinného domu Josefa Štěpána z Bohdašína. Větší zkouškou prošla naše cisterna 12. března 1983 při zásahu u požáru hotelu Metuje v Novém Městě. Následuje přebrání zbytku techniky po jednotce z Dlouhého, jenž byla zrušena. Její členové přecházejí pod MJ Nový Hrádek. Aktivita sboru se opět zvýšila při přípravách oslav 100 let trvání sboru. Slavnost se konala na pouť roku 1980, za hlavního přispění starosty bratra Ladislava Marka, který v následujícím roce zemřel. Na post starosty sboru poté nastoupil bratr Zdeněk Kozel, který tuto funkci vykonával až do roku 1986, kdy také zemřel.

V průběhu dalších deseti let bylo uskutečněno celkem 16 výjezdů k požárům. Při nich už na postu starosty sboru asistoval bratr Sláva Bek. V tomto časovém úseku jsme se také zúčastnili spousty soutěží se žactvem, muži i ženami. Pořádaly se různé akce, zábavy, plesy, opékání v písničku. Finanční výtěžky z těchto akcí byly využity ve prospěch spolkové činnosti. Významná je také zmínka o blahopřání členům k jejich životnímu výročí, či poslední poctě zemřelým členům. Ve výše jmenovaných činnostech pokračujeme i v současnosti.

V roce 1990 nastoupil na post předsedy Jiří Bek. V této době proběhly i oslavy 110 let trvání sboru. Oslava měla veliký úspěch a proběhla za účasti hasičů z Haydeny z Německa. V dalších letech byla činnost sboru zaměřena zejména na získávání finančních prostředků na nákup radiostanic. To, že jsou potřeba, se potvrdilo v roce 1993, kdy v jarních měsících vypukly lesní požáry. V témže roce došlo k přestupu okrsku Česká Čermná do okrsku Slavoňov. O rok později, tj. v roce 1994 v březnu, nejen že byla obnovena tradice gratulací ke Dni matek, ale došlo také k zakoupení a dovezení třetí mobilní radiostanice i s jednou do vozidla. V průběhu roku 1996 byl s pomocí obecního úřadu a našich členů vybudován areál cvičiště. Odpracovalo se celkem 329 brigádnických hodin. Následovala další akce, a to oprava střechy zbrojnice na Dlouhém. 27. července 1996 jsme se opět vrátili k pověstnému opékání selete. Naši spolupráci s obecním úřadem lze považovat za velmi dobrou. Dokladem jsou stavební úpravy v naší zbrojnici. Byla provedena rekonstrukce elektroinstalace, zateplení vrat, výměna topení, vybudování sociálního zařízení. Obec tak vložila nemalé finanční prostředky a naši členové mnoho brigádnických hodin. Toto se týká roku 1997. V tomto roce bylo, mimo jiné, aktivováno dálkové spouštění sirény. Naše výjezdové družstvo se také podílelo na likvidaci následků po ničivých povodních, ať to bylo v Kounově, na Rychnovsku nebo v Olešnici. Za tento zásah byli oceněni členové - Bek Jiří, Štěpán I., Bek Aleš, Ruffer Petr, výkonným výborem SH ČMS medailí za odvalu a statečnost. V tomto roce také proběhl první křest cvičiště, kde se konalo hasičské cvičení okrsku Mezilesí. Další, avšak nepříjemná událost se stala v roce 1999, kdy byl ze zbrojnice na Dlouhém ukraden zvon. Na začátku dalšího tisíciletí se také povedla spousta věcí, jako: koupě hliníkového žebříku (částka činila 8000,-Kč, žebřík dosáhne do výšky 6,70 m). Nemalé finanční prostředky byly vloženy do opravy cisterny.

Během roku 2000 náš sbor zasahoval opět u několika požárů, vzpomeňme například salaš na Mezilesí, kde se účastnily i sbory z Rychnovska. V tomto roce se prohnal ohnivý kohout i Novým Hrádkem. Požáru podlehl chalupa p. Siegla v Bukovci. O záchranu života pana Siegla se zasloužil bratr David Bek. Ničivé povodně nás straší v posledních letech dost často a nevyhnuly se ani

tentokrát. Obětí se stala Jaroměř. V místním závodě Tanex jsme po dva dny čerpali vodu a pomáhali uklízet ostatní vzniklé škody. Odměnou nám byl pocit z dobré práce a poděkování starostky Jaroměře.

Finanční pomoc jsme poskytli i místnímu Sokolu, a to příspěvkem na realizaci nové podlahy. 2. června pak slavnostně poprvé na našem hasičském hřišti proběhla okrsková soutěž. O nic chudší na práci a spoustu dalších aktivit nebyl ani rok 2001. Zlikvidovali jsme černou skládku u hranic za vydatné pomoci techniky bratra Ivy Štěpána. V tomto roce pro změnu řádily povodně na Jižní Moravě. Alespoň finanční pomoc jsme poskytli vesnici Dolní Beřkovice. Byla to finanční částka o hodnotě 5000,- Kč. Na konto pozůstalým po tragicky zahynulých brněnských hasičích při výkonu povolání, jsme zaslali 1000,-Kč. Akcie v hodnotě 2000,- Kč byl náš sbor nucen zakoupit v roce 2003, a to z důvodu pojištění na soutěže, které ke své činnosti nutně potřebujeme.

Rok 2004 byl jako každý předešlý ve znamení oprav a revizí naší techniky, aby byla neustále v bojové pohotovosti. Naše snaha být užiteční pro obec souvisí s požadavky obecního úřadu. Byl proveden svoz kovového šrotu, pomáhali jsme při jarním úklidu a zavlažování místního parku, odstraňování naplavenin v místních příkopech podél komunikací atd. V tomto roce jsme byli vyzváni ke dvěma výjezdům, které byly vyhlášeny HZS Náchod Velké Poříčí. Dne 15. 4. byl nahlášen požár lesa v katastru Nový Hrádek Rzy. Na výjezdu se podílelo 6 členů výjezdového družstva. Pět měsíců nato, tedy 17. 9. byl nahlášen požár lesa v katastru Nový Hrádek v Bukovci u vodojemu. Jednalo se o staré ohniště po pálení. 12. 8. se naše cisterna zúčastnila dětského tábora v Kamenici. Předmětem bylo ukázat techniku v akci. 21. 8. se konala soutěž na Příbyslavi. Z našeho sboru se zúčastnilo jedno družstvo mužů a jedno družstvo žen. Na poslední chvíli bylo sestaveno družstvo smíšené, jenž zaslouženě vyhrálo z 19 zúčastněných družstev mužů. Dne 1.10. naše jednotka provedla samostatné cvičení na požární nádrži v Polomu u Sedloňova. Vyzkoušeli jsme naši veškerou techniku a práci s ní.

Je třeba věnovat několik slov k neustále dokonalejší vybavenosti sboru. Bylo zakoupeno několik nezbytných věcí pro naši práci. Největší položka byla na zakoupení 7 ks nové zásahové obuvi v hodnotě 30000,- Kč, dále pak zásahové kabáty v hodnotě 48000,-Kč, motorová pila v částce 25000,-Kč. Nezbytné pro naši práci je i plovací čerpadlo v částce 36000,-Kč.

Jak vidíte, náš sbor se neustále snaží udržovat si co nejlepší úroveň nejen po stránce fyzické, psychické, ale i co se týká výzbroje a výstroje.

Ve zkratce jsme se dostali až do roku 2005. I v letošním roce byla naše hlavní snaha v udržování a zvelebování toho, co jsme v těch letech minulých vybudovali. Zmíňme pravidelné sečení hasičského hřiště, opravy a nátěry se neustále průběžně realizují v Písníku a ani zbrojnice nezůstává pozadu. Pokládali jsme v hasičské výborovně nové linoleum. Naše fyzická a psychická kondice je pravidelně kontrolována. Zkouška na dýchací přístroje se koná každoročně. Bývá dosti náročná, ale vždy ji zvládáme na výbornou. I plané poplachy, tj. aplikační cvičení, jsou na každém ročním soupise. Prozatím jsme vždy ukázali naši výbornou připravenost. V časovém harmonogramu nechybí ani nejrůznější školení a semináře. Zmíňme školení řidičů v Šonově, kterého se zúčastnili Iva Štěpán, Grim Jarmil, Suchánek Vladimír.

Ráda bych upozornila na velmi vyvedenou a zajímavou akci, a tou byla 3. září hasičská soutěž PRIMATOR LIGA, tj. soutěž o pohár starosty, uskutečněná zde na Novém Hrádku. Peklo se také prasátko, voněly klobásky, pivo teklo proudem, počasí přálo, takže velmi vydařená akce. I zde se potvrdila výborná vybavenost a připravenost sboru, ať už co se týká oblečení, výzbroje, ale i stránka organizační. Cisterna je pravidelně podrobována technické kontrole a i ostatní zabezpečení sboru je neustále pod kontrolou. Pravidelně zabezpečujeme požární hlídky na všech akcích konaných na Novém Hrádku, pomáháme základní škole zpestřit našim nejmenším „Den dětí“, sponzorujeme školní družinu, na niž každým rokem přispíváme částkou 500,- Kč, při školní akademii stavíme přístřeší pro účinkující apod. Rozšiřujeme i svoji činnost mezi kulturní akce. Pořádáme každoroční opékání selete, tradiční hasičský bál, mikulášskou a velikonoční zábavu.

Navštěvujeme jubilanty, kteří patří mezi členy sboru, květinou potěšíme naše členky ke „Dni matek“, pro děti chystáme mikulášskou nadílku, opékání buřtů apod. V neposlední řadě bychom měli podtrhnout naši spolupráci s obecním úřadem. Snažíme se být obci co nejprospěšnější a obec na oplátku vychází vstříc nám. Chtěli bychom nejen zmíněnému obecnímu úřadu poděkovat, ale i vám všem za podporu, nejen fyzickou, ale i tu psychickou a finanční, ve formě placení hasičských známek. Vám všem do dalších let přejeme všechno nejlepší a doufám, že se tu při dalších kulatinách opět sejdem.

Petra Příbylová
jednatel SDH

Přejezd Orlických hor na lyžích

Chcete zasvětit do geniálně promyšlené běžkařské akce?

Jedná se o přejezd z parkoviště na Šerlichu na parkoviště na Haničce a naopak.

Největší finta spočívá v dopravě běžkařů na trasu a zpět.

Je potřebné vytvořit 2 skupiny běžkařů. Jedna skupina vyráží z Nového Hrádku a okolních vesnic - letos se podařilo plně obsadit 6 aut. Druhá skupina vyráží z České Skalice a okolí - letos taktéž 6 aut.

Start na náměstí v Novém Hrádku

Obě skupiny se společně sešly na parkovišti u dobrušské Benziny. A zde, POZOR! Nastává výměna vozidel. Řidiči aut z Nového Hrádku si vymění auta s řidiči z České Skalice. Samozřejmě se vymění i posádka celého auta i s lyžařským vybavením. Auta hrádovských řidičů s posádkou běžkařů z České Skalice odjíždí na Haničku a my s auty řidičů z České Skalice na Šerlich.

Horská služba udržuje krásné běžkařské stopy po celém hřebenu. Také zajišťuje obcerstvení na Velké Deštné a na Pěticestí. Většinou právě na Pěticestí - v přibližné polovině trasy - se setkávají protijedoucí skupiny. Řidiči si vymění klíče od aut - teď má již každý klíč od svého vozidla, které ho čeká v cíli na parkovišti. My jsme jeli ke svým autům na Haničku a naši přátelé ke svým na Šerlich. Přejezd ze Šerlichu na Haničku je prý méně náročný a tak se cílová stanice obou skupin každoročně spravedlivě střídá. Takže, ... kdo chcete jet za rok s námi - čeká nás prý - náročnější přejezd z Haničky na Šerlich ... Ale opět jen 22 km.

Letošní již 10. ročník přejezdu se obzvlášť vydařil. Počasí nám přálo, určitě to za to stálo.

- Děkujeme - Pavlu Bohadlovi za přípravu a koordinaci celé akce
- všem řidičům za ochotu půjčit své auto
- všem běžkařům za účast

Jana Bohadlová

Část výpravy v cíli na Haničce

Budeme doufat .....

Možná si vzpomenete, že těmito slovy končila v minulém čísle Frymburských ozvěn rekapitulace uplynulých zim na Novém Hrádku. Koho z nás by v té době napadlo, co si na nás zima v sezoně 2005/2006 chystá.

První sníh se objevil 16. listopadu a od té doby již jenom přibýval. Sněhová chumelenice v sobotu 26.11. způsobila opožděný příjezd herců Václava Vydry a Jany Bouškové, kteří společně se svým psím kamarádem Ferdou účinkovali v místním kině.

A sníh padal a padal, na Panské stráně se začalo lyžovat 28.11.2005 a do 10.3.2006, kdy je tento článek psán, byl lyžařský vlek v provozu neuvěřitelných 599 hodin čistého času a to se stále ještě lyžuje. Aby celá sezona proběhla bez výpadku zapříčiněného oblevou, to se v minulosti nikdy nestalo. Milovníci zimních sportů si přišli na své.

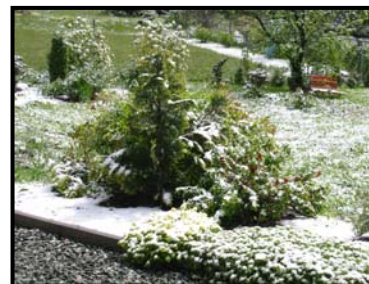
Na své si přišel i pan starosta, kterému při řešení klasické otázky „Kam s ním?“ (sněhem) přibýlo na čele několik vrásek. Také obecní pokladně se průběh zimy moc nelíbil a nelze, než souhlasit s tvrzením, že by horské obce měly být finančně zvýhodněny oproti těm v nížinách.

Po zprávách o zřícení některých střeš mnozí z nás hromadu času strávili odhazováním sněhu ze svých příbytků. A že to nebylo od věci, svědčí i ta skutečnost, že se na Dlouhém pod sněhovou peřinou zřítíla jedna chaloupka (viz. foto). Stejný osud potkal i část haly výrobního družstva Detecha na Sněženském mostě a spousty různých přístřešků.

I přes obrovské přivaly sněhu se osvědčilo solení silnic, kdo má v živé paměti cestu na Nový Hrádek připomínající valchu či klouzající automobily pod Kadenem, mi musí dát za pravdu. Ovšem pravdou je i to, že se po chemické údržbě na vozovce objevilo velké množství nových prasklin a děr.

Jindy v tuto dobu již kvetly sněženky, ale letos prozatím po oknech květy kreslí pouze mráz. Už to tak vypadá, že v příštím čísle Frymburských ozvěn naleznete články následujících názvů: **Hrádovská vařečka poprvé na běžkách! Novohrádovská pouť z důvodu sněhové kalamity zrušena!**

A kdy přijde konečně jaro? To zatím nikdo neví. Snad již brzy! Budeme doufat!

Poznámka redakce: letošní zima ještě rekordy netrhá, takto zasněžená zahrada byla vyfotografována 23.5.2004!

Zdeněk Drašnar

Vzpomínání nad fotografií

Já.....

Jsem to opravdu já, na tom Božím světě, i když opravdu za to nemohu. Dlouho jsem věřila tomu, že mě přinesla vrána, pak mi řekli, že jsem se mamince narodila.

Mělo to být 24. května 1916, jak potvrdil na křestním listě katolický kněz pan Dragoun (až velká jsem ho poznala jako děkana v Náchodě). Já to nepamatuji, asi to je pravda, kněz přeci nelže. Jednalo se také, jaké jméno mi dají. Maminka chtěla Aloisii – po kmotře, ale tu již měli a zemřela. Pak Františku po mamince, tu už měli a také zemřela. Pak tedy maminka chtěla Miladu, ale kněz pan Dragoun (poněvadž od nás nikdo moc do kostela nechodil) asi schválně mě pokřtil na Miloslavu. Bylo to nezvyklé jméno, jen 2 spolužačky se tak jmenovaly. Byly stejně staré jako já, křtil je asi ten samý kněz. No, ale vydržela jsem s tím jménem dodnes.

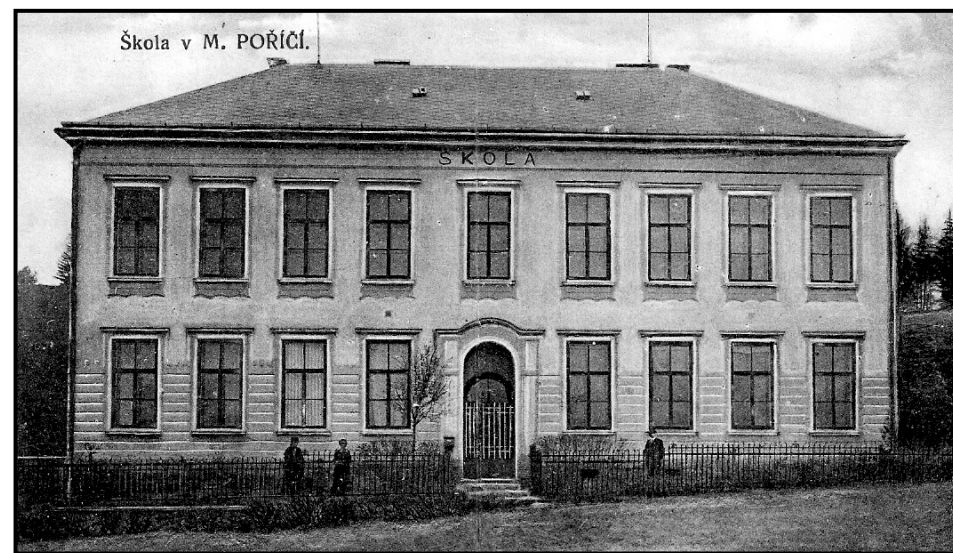
Mé narození nebylo asi moc vítané. To víte, děti jako smetí, první světová válka byla v polovičce, fronty na jídlo, které bylo na lístky, Tatínek chodil až do Ohnišova, aby sehnal načerno trochu mouky. A to bylo několik hodin cesty a ještě strach, aby ho nechytli četníci a ten trošek mouky mu nevzali. Někdy s ním šla i starší sestra Božena, protože nejstarší bratr Pepík musel v 17 letech na vojnu, bojovat za císaře pána.

Celkem se mamince narodilo 8 dětí, 3 sestry ještě malé zemřely. To víte, živit tolik krků nebyla maličkost. K tomu ještě já. Byla jsem prý šeredná, jak mi vyprávěly sestry, od maminky jsem to nikdy neslyšela. Takový „vejškrabeček“, ošklivé kačátko. Když mě sestry venku musely vozit v kočárku, v takové košatině na vysokých kolách, zatáhly boudu, aby mě nikdo neviděl. Byla jsem žlutá jako mongolka, na hlavě pár chlupů, co nebyly vidět, malinká a ufnukaná. Až jednou mi Anda Sedláčková, co byli u nás v nájmu, prý přinesla z „Prajska“ růžový čepec. A to víte, žlutá a růžová nejde dohromady, ale alespoň se každý díval na ten čepec a ne na šeredku, co v něm měla hlavu. Snad jsem byla žlutá, protože jsem nejvíc vyrostla z kukuřičné kaše. Bílá krupice byla málokdy a jen pro malé děti na lístky, a dalo moc čekání ve frontě než ji sehnali. Ale asi mi ta kaše z kukuřice sloužila, když jsem vydržela tolik let na světě. Když mi maminka uvařila krupičnou kaši, ostatní děti čekaly brzo-li budu mít dost a trochu zbyde na ně, nebo mě potajmu docpaly kukuřičnou kašou, aby jim něco zbylo. Pak mě uložily vzadu do postele za zastlané peřiny a měly ode mne pokoj. Když jsem už běhala, vázaly mně kolem hlavy mašli, aby nebylo vidět těch pár chlupů. Když mně bylo asi dvaapůl roku, dala se celá rodina vyfotografovat, já s mašlí kolem hlavy a bratr mě přidržuje na nějaké kožešině. Všem to sluší, jen já se mračím.

Jinak jsem byla dost hodné dítě a postupně mě začali mít všichni rádi. Později musela jít maminka do práce, Anda a Jarka šli do školy, a já jsem musela být sama doma. V továrně se pracovalo ráno od půl osmé do půl dvanácté a od půl jedné do půl šesté. Ráno si maminka připravila něco na oběd, v poledne to dovařila, a po obědě šla

zase do práce. Já jsem si dovedla sama vyhrát co děti přišly ze školy. Měla jsem bonbóny „fialky“, z krabiček od sirek jsem si udělala vláček a vozila bonbóny po stole. Když byla malá kuřátka, měla jsem je i s kvočnou v kočárku jako panenky. Když měla koza kůzlátka, mívali jsme je v koši pod kamny, když koš převrátila, hrála jsem si také s nima. Nikdy jsem nic neprovedla, ale mívala jsem od nich ucumlaný ten malý copánek, který mi pomalu narostl. Většinou Jarka přišel ze školy dřív než Anda, chodili do školy na Babí, bylo to dost daleko a do kopce. O prázdninách mě měl na krku pořád. To se ví, rád by se honil s klukama. Jednou si hrál s klukama na vojáky, lítali po pasece, byla kousek od nás, a co se mnou. Posadil mě pod smrček, řekl mi, že musím být schovaná, aby mě nezastřelili a oddával se válčení. Já jako hodné a bojácné dítě jsem seděla a čekala. Když bylo půl šesté, v továrně odpískali konec práce. Utíkal honem domů zatopit, maminka pak vařila večeři. Když přišla, sháněla se, kde jsem. Tu si Jarka vzpomněl, že mě nechal na pasece. Měl strach, jestli jsem někam neutekla, když bylo po boji, ale já jako hodné dítě seděla pod smrčkem a čekala. Vícekrát už na mě nezapomněl. Ale měl se mnou trápení. Mívali jsme kozy. Jednou si naši nechali malou kozičku na chov. Chodili jsme pást kde se dalo. Jednou jsme je pásli na lukách blízko tratě. Byla to louka s několika strouhami po celé délce. Byla tam jedna dost široká a plná žabince. Spěchal už domů, tak to Jarka vzal nejkratší cestou přes tu širokou struhu. Dal mi podržet starou kozu, s mladou že to přeskočí, vrátí se pro starou, a pak pro mě. Ale ouha. Stará jak viděla své kůzlátka na druhé straně, rozběhla se. Já ji neudržela a stáhla mě sebou do té strouhy. Já měla na sobě bílé punčochy, co mně upletla Anda, když se učila plést na stroji. No, byly zelené jak od hasrmana, těžko to z nich pouštělo. Ani nevím, zda Jarka za to dostal nářez, koza byla napasená, a vícekrát jsme tam nebyli. Ty strouhy tam byly stále i když jsem chodila už velká kolem po silnici a vždycky si na to vzpomněla. Pak to zavezli, posunuli silnici kousek k lesu a udělali tam fotbalové hřiště.

V šesti letech jsem šla do školy, ale do Malého Poříčí. Poněvadž jsem byla malá a slabá, asi bych tu cestu na Babí do kopce, v zimě tam byly velké závěje, nezvládla. Vzali mě a kamarádku Jiřinu Novákovou do Poříče. Bylo to asi čtvrt hodiny po silnici, takže jsme mohly v poledne chodit domů na oběd. Oh, to byly časy. Škola v Malém Poříčí je nad silnicí na kopečku. Je tam dosud, ale neučí se v ní, nevím, co tam je. Byla tam nějaký čas zvláštní škola, byla však zrušená. Byla to dvoutřídky, v první třídě se bylo 3 roky, v druhé 2 roky a většina dětí nešla do měšťanky, a tak tam byly ještě 3 roky. Učilo se po odděleních, jedni psali, druzí počítali, třetí četli a tak se to střídalo. Většinou to byly děti z chudých rodin a po škole šly do továrny. Do měšťanky jsme v tu dobu šli jen já s Jiřinou, Sláva Regnerů a Ruda Sobotků. V pozdějších letech jich už šlo víc. V první třídě po 3 roky nás měl pan řídící. Bydlel ve škole, menší, zavalitější, ale dobrák. Jeho paní byla o dost větší, štíhlá. Měli 3 už větší děti: Mařenku, Cyrila a Metoděje. Pan řídící se jmenoval Horáček.....

Podle písemných vzpomínek paní **Miloslavy Ptáčkové** (1916) z Nového Hrádku – Dolů 172 zapsala

Anna Marková

Paní Miloslava Ptáčková, rozená Jará z Babí u Náchoda a t.č. bytem Nový Hrádek Dolů 172 se dožívá letos v plné svěžesti 90 let a od roku 1941, tedy 65 let, žije v Novém Hrádku.

Kurzy domácího ošetřování aneb chceme vám pomoci zvládnout péči o vaše blízké

Pro velký zájem o kurzy domácího ošetřování, které proběhly v Oblastní charitě Červený Kostelec v roce 2005 jsme se rozhodli pokračovat v nich i nadále.

Kurzy jsou určeny všem, kteří doma pečují o své blízké nebo očekávají propuštění blízké osoby do domácího ošetřování, tak i všem, kteří se tímto dovednostem chtějí naučit.

Náplň kurzu: Teoretická i praktická výuka, jak pomoci nemocnému při pohybu a zaujímání pohodlné polohy, udržování tělesné hygieny, oblékání, svlékání a výběru oblečení, zajišťování správné výživy, pomoc při jídle, pití a užívání léků, prevenci proleženin, Sociální poradenství, Prevence syndromu vyhoření pečujících, Řešení individuálních problémů účastníků školení. Školit se bude v malých skupinkách 10 – 12 osob a účastníci obdrží osvědčení o absolvování kurzu.

Termíny kurzů jaro 2006: 6. – 10.2., 13. – 17. 3., 15. – 19. 5., 12. – 16. 6.

Podrobnější informace a přihlášky poskytnete: Mgr. Marcela Frýbová, ul. Manželů Burdychových 245, 549 41 Červený Kostelec, tel.: 491 465 148, mail: frambova@hospic.cz, www.hospic.cz

Společenská kronika

leden – březen 2006

Naši nejstarší občané oslavili narozeniny:

Šritrová Milada	Rokolská 127	72 let
Bek Bohumil	Rokolská 123	71 let
Divoká Věra	Náchodská 58	73 let
Novotný Josef	Doly 174;	72 let
Rázl Jaroslav	Klajnova 14	73 let
Příbyl Josef	A. Kopeckého 142	71 let
Lejpková Eliška	Náchodská 52	81 let
Pírová Ludmila	Náměstí 22	71 let
Nováčková Vlasta	Končiny 225	80 let
Linhartová Anna	K Javůrku 313	81 let
Hažer Jan	Končiny 162	81 let
Hánlová Marie	Rokolská 123	73 let
Lichý Josef	Náchodská 50	75 let
Příbylová Božena	Bukovecká 105	81 let
Hamerský Bohumil	Rzy 13	90 let
Balcarová Marie	Náchodská 56	76 let
Kopecká Božena	Náměstí 1	74 let
Řeháková Anna	Doly 284	71 let

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, dostatek životního elánu a optimismu a ještě hodně spokojených a šťastných let v naší obci.

Noví občané:

Tomáš Krásný
Barbora Matějková
Václav Novotný

Šťastným rodičům blahopřejeme.

Nemáte vyřešenu bytovou situaci?

Plánujete nové bydlení? Chcete si postavit nový dům? Potřebujete rekonstruovat Váš současný byt? Rádi byste si koupili chatu?

Na všechny Vaše plány máme společnou odpověď:

Hypoteční úvěr.

Stačí se rozhodnout, jestli chcete kupovat, stavět nebo rekonstruovat Váš byt nebo dům a KB Vám půjčí i 100 % potřebné částky!

Do konce dubna 2006 navíc 50% sleva z poplatku za zpracování hypotečního úvěru.

Můj svět. Moje banka.

Komerční banka, pobočka Nové Město nad Metují,
tel. 491470481

Frymburské ozvěny

čtvrtletní zpravodaj obce Nový Hrádek, Náměstí 28, 549 22 Nový Hrádek, IČ: 00272884, zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 10519

- Z příspěvků sestavili Ing. Jiří Hlaváček a Mgr. Hana Hlaváčková
- stálí dopisovatelé: Anna Marková, Ing. Pavel Sobotka, Petra Příbylová, Lidmila Martinková, Jana Šotolová, Ing. Jana Šinkorová, Zdeněk Drašnar
- příspěvky zasílejte mailem: jirka.hla@tiscali.cz
- Nevyžádané příspěvky se nevracejí
- Příští číslo vyjde pravděpodobně v červnu 2006

KINO Nový Hrádek

2. čtvrtletí 2005

<p>DUBEN sobota 15.4. 19:30 hod.</p>	<p>HARRY POTTER A OHNIVÝ POHÁR</p> <p>Další pokračování rodinného širokouhlého filmu USA v českém znění. Hrají: D. Radcliffe, E. Watsonová, R. Grint, M. Cambon, R. Coltrane a jiní. Režie: Mike Newel</p> <p>Vstupné 50,- Kč Mládeži přístupný</p>
<p>KVĚTEN sobota 13.5. 19:30 hod.</p>	<p>HRUBEŠ A MAREŠ JSOU KAMARÁDI DO DEŠTĚ</p> <p>Je naprosto nezbytné, aby nebe bylo blankytné. Nová česká komedie ze současnosti. Hrají: J. Budař, R. Krajčo, M. Donutil, I. Janžurová, M. Borová, R. Roth, S. Peková, S. Zázvorková (poslední role) a jiní. Režie: Vladimír Morávek</p> <p>Vstupné 40,- Kč Mládeži nepřístupný</p>
<p>ČERVEN pátek 2.6. 19:30 hod.</p>	<p>JAK SE KROTÍ KROKODÝLI</p> <p>Nová česká rodinná komedie Marie Poledňákové o tom, že nikdo nechce zůstat sám. Hrají: M. Etzler, I. Tomková, J. Mádl, Ž. Tesařová, T. Peč, V. Postránecký, S. Laurinová, E. Holubová, T. Duchková, J. Vojtek, D. Nekončný a jiní. Režie: Marie Poledňáková</p> <p>Vstupné 40,- Kč Mládeži přístupný</p>

V ceně vstupného na jednotlivá představení je připočítán příplatek 1,- Kč dle zákona ČNR č. 241/82 Sb.

<http://www.novy-hradek.cz/kino.htm>

www.freewap.cz/wap/novy-hradek